ОБҐРУНТУВАННЯ

до питання щодо схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії»

(щодо приведення у відповідність до Закону України від 07.04.2026 № 4834-IX)

Відповідно до пункту 4 частини третьої статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії» до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) належить, зокрема, затвердження кодексу комерційного обліку електричної енергії.

Разом з тим 23.04.2026 набрав чинності Закон України від 07.04.2026 № 4834-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики» (далі – Закон), яким, зокрема, внесені зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії» та який передбачає необхідність приведення НКРЕКП своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Так, з метою приведення у відповідність до Закону НКРЕКП розроблено проєкт постанови, яким передбачається внесення змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311, у частині:

визначення правового режиму та мінімальних функціональних і технічних вимог до інтелектуальних лічильників та інтелектуальних систем обліку;

реалізації повноважень НКРЕКП щодо впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку, моніторингу їх функціонування та розвитку;

перегляду розподілу функцій між операторами систем розподілу та адміністратора комерційного обліку щодо формування типових графіків (профілів) навантаження для певних категорій споживачів;

керування даними комерційного обліку, забезпечення недискримінаційного доступу учасників ринку до даних комерційного обліку і даних споживання;

визначення вимог до організації комерційного обліку для громадських енергетичних об’єднань та їх членів;

перегляду обов’язків та відповідальності постачальників послуг комерційного обліку за якість, достовірність, своєчасність подання даних та дотримання вимог щодо їх зберігання і захисту.

Враховуючи зазначене та оскільки проєкт постанови має ознаки регуляторного акта, Департамент із регулювання відносин у сфері енергетики **пропонує**:

схвалити та оприлюднити проєкт постанови разом з матеріалами, що обґрунтовують необхідність його прийняття, та аналізом його впливу на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

Директор Департаменту **Андрій ОГНЬОВ**

UB
НКРЕКП
№2427-17.3.2/26 від 18.11.2026
КЕП: Огньов А. В. 18.11.2026 13:05
3FAA9288358EC00304000000A2901E0091E7E800
Сертифікат дійсний з 01.10.2025 до 01.10.2027 09:17

ПРОЄКТ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

ПОСТАНОВА

_____ Київ № _____

Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» і «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 311, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг
_____ № _____

ЗМІНИ
до Кодексу комерційного обліку електричної енергії

1. У розділі І:

1) пункт 1.1.1 глави 1.1 викласти в такій редакції:

«1.1.1. Цей Кодекс визначає основні положення щодо організації комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії, права та обов'язки учасників ринку, постачальників послуг комерційного обліку та адміністратора комерційного обліку щодо забезпечення комерційного обліку електричної енергії, отримання точних і достовірних даних комерційного обліку та їх агрегації (об'єднання), обміну даними комерційного обліку, захисту та безпеки даних, ефективного та безпечного доступу до даних комерційного обліку, забезпечення сумісності засобів та систем комерційного обліку, порядок проведення реєстрації постачальників послуг комерційного обліку, точок комерційного обліку та автоматизованих систем, що використовуються для комерційного обліку електричної енергії, вимоги до договорів про інформаційну взаємодію на ринку електричної енергії та про надання послуг комерційного обліку електричної енергії.»;

2) у пункті 1.2.1 глави 1.2:

підпункт 18 після слова «право» доповнити словами «відповідно до законодавства»;

підпункт 45 виключити.

У зв’язку з цим підпункти 46 – 87 вважати відповідно підпунктами 45 – 86;

після підпункту 65 доповнити новим підпунктом 66 такого змісту:

«66) режим, наближений до реального часу, – режим вимірювання, формування та обміну даними між інтелектуальними лічильниками та системами управління енергоспоживанням протягом короткого проміжку часу, що зазвичай становить кілька секунд, але не перевищує тривалості періоду врегулювання небалансу на ринку електричної енергії;».

У зв’язку з цим підпункти 66 – 86 вважати відповідно підпунктами 67 – 87;

підпункт 77 виключити.

У зв’язку з цим підпункти 78 – 87 вважати відповідно підпунктами 77 – 86;

після підпункту 77 доповнити новим підпунктом 78 такого змісту:

«78) сумісність – здатність двох або більше енергетичних або комунікаційних мереж, систем, пристроїв, програм або компонентів взаємодіяти для обміну інформацією та її використання з метою виконання необхідних функцій;».

У зв’язку з цим підпункти 78 – 86 вважати відповідно підпунктами 79 – 87.

2. У розділі II:

1) пункт 2.2.2 глави 2.2 після підпункту 22 доповнити сімома новими підпунктами 23 – 29 такого змісту:

«23) формування типових графіків (профілів) навантаження для певних категорій споживачів відповідно до цього Кодексу з урахуванням пропозицій та даних, наданих операторами систем розподілу;

24) забезпечення недискримінаційного доступу заінтересованих сторін до даних комерційного обліку електричної енергії, а також до основних даних, необхідних для зміни електропостачальника або агрегатора, реагування попиту та надання інших послуг відповідно до цього Кодексу та законодавства;

25) надання НКРЕКП інформації щодо впровадження АКО заходів, необхідних для забезпечення доступу заінтересованих сторін до даних комерційного обліку електричної енергії, а також до основних даних, необхідних для зміни електропостачальника або агрегатора, реагування попиту та надання інших послуг;

26) забезпечення надання даних комерційного обліку на чітких та рівних умовах, у недискримінаційний, ефективний та безпечний спосіб для всіх заінтересованих сторін, які відповідно до законодавства мають право на отримання відповідних даних;

27) забезпечення доступності для загального використання процедур отримання доступу до даних комерційного обліку та іншої інформації щодо порядку такого доступу;

28) призначення уповноваженої особи для здійснення моніторингу виконання організаційно-технічних заходів з метою забезпечення недискримінаційного доступу до даних відповідно до цього Кодексу;

29) забезпечення захисту та безпеки даних комерційного обліку, а також впровадження стандартизованого та технічно сумісного формату надання даних комерційного обліку відповідно до вимог цього Кодексу та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;».

У зв’язку з цим підпункт 23 вважати підпунктом 30;

2) у пункті 2.3.1 глави 2.3:

після підпункту 6 доповнити чотирма новими підпунктами 7 – 10 такого змісту:

«7) забезпечувати своєчасне подання АКО повних, достовірних, неспотворених та цілісних даних комерційного обліку, а також іншої інформації та документів, обов’язковість формування та подання яких встановлена

законодавством, цим Кодексом, регламентами та протоколами інформаційної взаємодії;

8) забезпечувати поводження з даними комерційного обліку відповідно до вимог законодавства та цього Кодексу, у тому числі їх отримання, формування, оброблення, передавання, зберігання, захист та надання відповідно до встановлених прав доступу, а також вживати необхідних організаційних і технічних заходів для забезпечення зберігання даних у пристроях зберігання та запобігання їх втраті, знищенню, несанкціонованій зміні або блокуванню;

9) виконувати постанови, розпорядження, накази, рішення та приписи суб'єктів владних повноважень на ринку електричної енергії, а також не створювати перешкоди для виконання службових обов'язків посадовими особами таких суб'єктів;

10) забезпечувати своєчасне подання достовірної інформації оператору системи передачі, оператору системи розподілу та суб'єктам владних повноважень на ринку електричної енергії, якщо обов'язковість подання такої інформації встановлена законом, а також документів, пояснень та іншої інформації на законну вимогу Регулятора;».

У зв'язку з цим підпункти 7 – 12 вважати відповідно підпунктами 11 – 16;

після підпункту 11 доповнити двома новими підпунктами 12 та 13 такого змісту:

«12) виконувати обґрунтовані вимоги та рішення АКО, прийняті ним у межах повноважень, визначених законодавством та цим Кодексом, у тому числі за результатами проведення перевірок та врегулювання суперечок з питань організації та здійснення комерційного обліку електричної енергії;

13) усувати порушення, виявлені за результатами проведення планової або позапланової перевірки ППКО, у строк, установлений АКО, з урахуванням характеру та змісту виявленого порушення, якщо інший строк не встановлений законодавством або цим Кодексом, та надавати АКО інформацію і документи, що підтверджують усунення виявлених порушень та виконання обґрунтованих вимог і рішень АКО;».

У зв'язку з цим підпункти 12 – 16 вважати відповідно підпунктами 14 – 18;

3) підпункт 5 пункту 2.5.4 глави 2.5 викласти в такій редакції:

«5) за власною ініціативою установлення, налаштування (зокрема параметризацію), заміну, модернізацію, реконструкцію, технічне переоснащення та/або зміну місця встановлення, а також технічну підтримку, обслуговування та ремонт належних їм ЗКО;»;

4) пункт 2.7.8 глави 2.7 доповнити новим підпунктом 11 такого змісту:

«11) забезпечувати впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку у ТКО в межах власної відповідальності згідно із затвердженим графіком впровадження інтелектуальних лічильників і систем обліку електричної енергії та вимогами цього Кодексу.».

3. Пункт 4.4.11 глави 4.4 розділу IV доповнити новим абзацом такого змісту:

«електроустановки громадських енергетичних об’єднань та їх членів.».

4. У розділі V:

1) пункт 5.1.1 глави 5.1 викласти в такій редакції:

«5.1.1. Усі ТКО мають бути оснащені вузлами обліку, крім випадків, передбачених цим Кодексом. Улаштування вузлів обліку та інших ЗКО необхідно здійснювати відповідно до вимог цього Кодексу, Правил роздрібного ринку, Правил улаштування електроустановок (далі – ПУЕ) та проєктних рішень.»;

2) главу 5.14 викласти в такій редакції:

«5.14. Мінімальні функціональні та технічні вимоги до інтелектуальних лічильників

5.14.1. Інтелектуальний лічильник має бути обладнаний засобами дистанційного та локального доступу, зокрема комунікаційним інтерфейсом для передавання результатів вимірювання електричної енергії в режимі, наближеному до реального часу, а також вбудованим або зовнішнім пристроєм, що забезпечує можливість дистанційного зчитування результатів вимірювання.

Комунікаційні інтерфейси інтелектуального лічильника повинні забезпечувати інформаційну взаємодію з інтелектуальною системою обліку та із системами управління енергоспоживанням споживача з використанням стандартизованих протоколів і форматів даних.

5.14.2. Інтелектуальні лічильники повинні мати можливість встановлювати інтервал вимірювання, що відповідає періоду розрахунку небалансів на ринку електричної енергії, за умови, що результат ділення розрахункового періоду на обраний інтервал вимірювання є цілим числом.

5.14.3. Якщо інтервал вимірювання менший розрахункового періоду, значення величин за розрахунковий період повинні визначатись у розрахунковий спосіб:

1) як сума результатів вимірювань за інтервали вимірювання в межах розрахункового періоду – при вимірюванні електричної енергії;

2) як середнє значення результатів вимірювання за інтервал вимірювання в межах розрахункового періоду – при вимірюванні потужності.

5.14.4. Результати інтервальних вимірювань та сформовані дані комерційного обліку мають містити позначки часу та бути структурованими у часові ряди.

Позначки часу та тривалість інтервалів часових рядів в інформаційних повідомленнях мають відповідати вимогам глави 9.1 розділу IX цього Кодексу та застосовним вимогам стандартів ISO 8601 і IEC 62325-351 щодо подання дати й часу та обміну даними.

Кожний інтервал визначається двома часовими межами:

$$\boldsymbol{I_i = [t_i, t_i + \Delta t)},$$

де $\mathbf{t_i}$ – початок інтервалу, $\mathbf{\Delta t}$ – його тривалість.

Квадратна дужка зліва означає, що час початку включається до інтервалу; кругла дужка справа – що час його закінчення не включається до інтервалу. Таке визначення напіввідкритого часового проміжку дає змогу уникнути подвійного зарахування значення даних, що відповідає часу на межі двох сусідніх інтервалів. Значення даних, що відповідає часу на межі між сусідніми інтервалами включається до наступного інтервалу часу.

Позначка часу даних комерційного обліку відповідає початку відповідного інтервалу часу, а не моменту зчитування лічильника, завершення вимірювання чи передавання даних.

Для визначення часу, якому відповідає позиція інтервальних даних у часовому ряді з постійною тривалістю інтервалу, використовується правило:

$$\boldsymbol{t_i = t_0 + (i - 1)\Delta t},$$

де $\boldsymbol{t_i}$ – час початку інтервалу, якому відповідає позиція і;

$\boldsymbol{t_0}$ – час початку періоду часового ряду;

$\boldsymbol{i}$ – порядковий номер позиції, починаючи з 1;

$\boldsymbol{\Delta t}$ – тривалість одного інтервалу.

Для часових рядів із постійною тривалістю інтервалу допускається не зазначати у позначці часу тривалість інтервалу для кожного інтервального значення за умови зазначення такої тривалості для відповідного часового ряду.

Допускається маркування інтервальних даних часовими позначками з датами та часом початку і закінчення відповідного інтервалу.

Під час переходу на літній або зимовий час інтервальні дані комерційного обліку розміщуються у часовому ряді у хронологічній послідовності відповідно до київського (східноєвропейського) часу з урахуванням зміни його значення внаслідок переведення годинника:

за добу постачання, у якій здійснюється переведення годинника на літній час (календарна доба тривалістю 23 години), після інтервальних значень, що відповідають 3-й годині за зимовим часом, послідовно розміщуються інтервальні значення, що відповідають 5-й годині та наступним годинам за літнім часом;

за добу постачання, у якій здійснюється переведення годинника на зимовий час (календарна доба тривалістю 25 годин), після інтервальних значень, що відповідають 4-й годині за літнім часом, послідовно розміщуються інтервальні значення, що відповідають 4-й годині та наступним годинам за зимовим часом.

5.14.5. Час зберігання даних масиву профілю навантаження у внутрішній пам’яті інтелектуального лічильника має бути не менше:

1) 1,5 місяця для 15-хвилинного інтервалу вимірювання (якщо нормативними документами вимагається зберігання даних для комерційних розрахунків);

2) трьох місяців для 30-хвилинного інтервалу вимірювання;

3) шести місяців для 60-хвилинного інтервалу вимірювання.

5.14.6. При втраті живлення результати вимірювань електричної енергії та потужності мають зберігатись у вбудованій пам’яті, що здатна зберігати зареєстровані значення, не менше 40 діб.

5.14.7. Для встановлених згідно з Правилами ринку типів і функцій електроустановок використовуються 15-хвилинний інтервал вимірювання для одиниць надання послуг з балансування та одиниць надання допоміжних послуг та 60-, 30- або 15-хвилинний інтервал вимірювання для одиниць відпуску, а також одиниць відбору та інших ТКО з лічильниками погодинного обліку електричної енергії.

5.14.8. Інтелектуальні лічильники та допоміжне обладнання, що забезпечує можливість дистанційного зчитування результатів вимірювання, мають відповідати вимогам нормативно-правових актів та нормативних документів щодо комунікаційних систем для зчитування результатів вимірювання з лічильників.

5.14.9. Інтелектуальні лічильники, які виготовлені після 01 січня 2023 року та встановлюються у кінцевих споживачів, повинні реєструвати параметри відхилення напруги, кількість та тривалість перерв в електропостачанні з мітками часу та зберігати ці дані не менше ніж три місяці.

5.14.10. Інтелектуальні лічильники повинні забезпечувати:

1) точне вимірювання фактичних обсягів електричної енергії та визначення часу, якому відповідають результати вимірювання;

2) формування та збереження результатів вимірювання у вигляді часових рядів із відповідними мітками часу;

3) здійснення вимірювання з часовою роздільною здатністю, необхідною для здійснення комерційного обліку електричної енергії відповідно до вимог цього Кодексу;

4) можливість віддаленого двонаправленого обміну даними через комунікаційний інтерфейс з інтелектуальними системами обліку або з іншими інформаційно-телекомунікаційними системами на основі відкритих форматів даних, протоколів та процедур інформаційного обміну. У разі використання виробником лічильників власних (пропрієтарних) протоколів, форматів даних та процедур інформаційного обміну виробник зобов’язаний надавати розробникам, постачальникам інтелектуальних систем комерційного обліку та ППКО недискримінаційний доступ до повної технічної документації, специфікації цих протоколів та форматів інформаційного обміну, карти регістрів та структури даних (включаючи повний перелік об'єктів даних / OBIS-кодів);

5) передавання виміряних даних про споживання та/або відпуск електричної енергії в режимі, наближеному до реального часу, до сумісних систем управління енергоспоживанням, систем реагування на попит та інших систем споживача, призначених для оперативного управління енергоспоживанням, через відповідний локальний або споживчий комунікаційний інтерфейс з використанням відкритих форматів даних, протоколів та процедур інформаційного обміну із періодичністю, достатньою для виконання функцій таких систем;

6) функціональну та технічну сумісність з інтелектуальною системою обліку, системами управління енергоспоживанням споживача та іншими інформаційно-телекомунікаційними системами, що використовуються для комерційного обліку електричної енергії;

7) реєстрацію та збереження інформації про стан інтелектуального лічильника, результати його самодіагностики та події, що можуть впливати на достовірність результатів вимірювання, у тому числі події, пов'язані з несанкціонованим втручанням, а також передавання такої інформації до інтелектуальної системи обліку засобами інформаційної взаємодії, передбаченими для відповідного лічильника;

8) застосування та збереження налаштувань тарифних зон і тарифних розкладів, якщо диференційоване за часом ціноутворення застосовується до відповідної точки комерційного обліку, а також можливість дистанційного налаштування таких параметрів за умови дотримання вимог щодо автентифікації, авторизації, захисту інформації та реєстрації відповідних операцій;

9) захист результатів вимірювання та іншої інформації, що зберігається або передається лічильником, від несанкціонованої зміни, знищення, доступу або використання відповідно до вимог законодавства та нормативних документів Регулятора;

10) захищений обмін даними та автентифікацію сторін інформаційної взаємодії відповідно до встановлених вимог щодо кібербезпеки та захисту інформації;

11) збереження метрологічних характеристик та достовірності результатів вимірювання незалежно від функціонування комунікаційних інтерфейсів та підключених до них пристроїв і систем;

12) забезпечення вимірювання та роздільного обліку обсягів прийому/віддачі активної електричної енергії, а також вимірювання реактивної електричної енергії за напрямками перетікання, якщо такі функції передбачені вимогами цього Кодексу до відповідної точки комерційного обліку.

5.14.11. Реалізація функціональних та технічних вимог, визначених цією главою, не повинна впливати на метрологічні характеристики інтелектуального лічильника та достовірність результатів вимірювання.»;

3) доповнити главою 5.15 такого змісту:

«5.15. Мінімальні функціональні та технічні вимоги до інтелектуальних систем обліку

5.15.1. Інтелектуальна система обліку повинна забезпечувати:

1) функціональну та технічну сумісність її функціональних компонентів між собою та із зовнішніми інформаційно-телекомунікаційними системами в частині отримання, передавання, оброблення, зберігання та надання даних комерційного обліку електричної енергії відповідно до встановлених вимог щодо сумісності;

2) двонаправлений обмін даними з інтелектуальними лічильниками, зокрема дистанційне отримання результатів вимірювання, інформації про стан лічильників та зареєстровані ними події, а також передавання до них інформації та команд, якщо це необхідно для реалізації функцій, визначених цим Кодексом;

3) керування даними з часовою роздільною здатністю, що відповідає періоду розрахунку небалансів на ринку електричної енергії;

4) оброблення та зберігання даних комерційного обліку електричної енергії та інформації про їх походження, час отримання та стан, необхідної для забезпечення їх відстеження та перевірки;

5) формування, оцінку, коригування та валідацію даних комерційного обліку;

6) зберігання та надання споживачу або уповноваженій ним третій стороні валідованих даних комерційного обліку електричної енергії, зокрема історичних

даних про споживання та відпуск електричної енергії, через особистий кабінет та/або інший передбачений інформаційно-телекомунікаційною системою інтерфейс, що забезпечує можливість перегляду, отримання та автоматизованого опрацювання таких даних, у тому числі із застосуванням стандартизованих форматів обміну даними;

7) взаємодію із системами управління енергоспоживанням, системами реагування на попит та іншими інформаційними системами, що використовують дані комерційного обліку електричної енергії;

8) інформаційну взаємодію з іншими інтелектуальними системами обліку та інформаційними системами учасників ринку електричної енергії з використанням стандартизованих інтерфейсів, відкритих форматів даних, протоколів та процедур інформаційного обміну, а також технічну можливість інтеграції та двонаправленого обміну даними з приладами обліку різних виробників без штучних технологічних обмежень;

9) можливість масштабування та підключення додаткових інтелектуальних лічильників, функціональних компонентів та інформаційних систем без зміни базових принципів інформаційної взаємодії;

10) захист даних під час інформаційної взаємодії від несанкціонованого доступу, зміни, знищення або блокування відповідно до вимог законодавства та нормативних документів Регулятора;

11) ідентифікацію та автентифікацію учасників інформаційної взаємодії, розмежування прав доступу до даних та реєстрацію подій, пов'язаних із доступом до даних та виконанням операцій у системі;

12) цілісність, достовірність, конфіденційність та доступність даних комерційного обліку електричної енергії відповідно до встановлених вимог;

13) збереження працездатності функцій, необхідних для отримання, зберігання та передавання даних комерційного обліку, у разі тимчасового порушення функціонування окремих компонентів або каналів інформаційної взаємодії;

14) відновлення функціонування роботи системи та даних після порушення її роботи, відмови окремих компонентів або втрати зв'язку відповідно до встановлених вимог.

5.15.2. Функціональні та технічні характеристики інтелектуальної системи обліку, її інтерфейсів та протоколів інформаційної взаємодії повинні визначатися з урахуванням відповідних європейських та міжнародних стандартів, принципів технологічної нейтральності та сумісності.».

У зв’язку з цим глави 5.15 – 5.18 вважати відповідно главами 5.16 – 5.19.

5. У главі 8.6 розділу VIII:

1) пункт 8.6.2 доповнити новим абзацом такого змісту:

«За наявності обліку споживання електричної енергії, диференційованого за періодами часу, індивідуальні побутові споживачі зобов'язані щомісяця передавати загальний показ розрахункового лічильника та його покази за кожною тарифною зоною, за якими здійснюються розрахунки.»;

2) пункт 8.6.7 викласти в такій редакції:

«8.6.7. Зчитування показів (збір даних) з лічильників у непобутових та колективних побутових споживачів у разі відсутності можливості їх автоматизованого дистанційного зчитування провадиться споживачем щомісяця на перше число місяця, наступного за розрахунковим.

За наявності обліку споживання електричної енергії, диференційованого за періодами часу, непобутові та колективні побутові споживачі зобов’язані щомісяця передавати загальний показ розрахункового лічильника та відповідні покази за тарифними зонами, за якими здійснюються розрахунки.

При обладнанні вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних інформація про покази лічильників за розрахунковий місяць формується відповідним ППКО через канали дистанційного зв’язку.».

6. У розділі IX:

1) главу 9.1 викласти в такій редакції:

«9.1. Загальні положення

9.1.1. Обмін даними комерційного обліку електричної енергії між ППКО, учасниками ринку та АКО здійснюється в електронній формі відповідно до вимог цього Кодексу, Регламенту інформаційного обміну та інших нормативних документів, що регламентують інформаційну взаємодію на ринку електричної енергії.

Доступ до даних повинен бути зручним, а процедури надання доступу до даних мають бути чітко визначені та доступні для загального використання.

9.1.2. Обсяг, формат та порядок обміну (передачі/отримання) даних комерційного обліку та основних даних реєстру ТКО визначаються цим Кодексом, регламентами та протоколами інформаційної взаємодії, розробленими та затвердженими АКО відповідно до цього Кодексу, а також укладеними договорами на ринку електричної енергії в частині, що не суперечить цьому Кодексу, регламентам і протоколам.

Заінтересовані сторони мають право на недискримінаційний доступ до даних комерційного обліку, у тому числі даних про споживання, а також даних

комерційного обліку, необхідних для зміни електропостачальника або агрегатора, реагування попиту та інших послуг на чітких та рівних умовах згідно з відповідними правилами захисту даних.

Право доступу до даних комерційного обліку електричної енергії передбачає право заінтересованої сторони звертатися до Датахаб з метою отримання таких даних.

Заінтересовані сторони отримують доступ виключно за згодою самої особи, чиї дані обробляються в Датахаб, або у випадках, прямо встановлених законом.

Отримання даних комерційного обліку з Датахаб здійснюється шляхом їх надання адміністратором комерційного обліку за запитом заінтересованої сторони в межах підтвердженого права доступу та відповідно до встановлених АКО процедур інформаційного обміну.

Припинення права доступу унеможливлює подальше отримання на відповідній правовій підставі даних, внесених у Датахаб після такого припинення, крім випадків, передбачених законодавством. При цьому припинення права доступу не впливає на правомірність отримання даних за періоди, коли таке право мало місце.

Процедури отримання доступу до даних з використанням Датахаб, вимоги до ідентифікації та авторизації, формати даних та технічні інтерфейси є загальнодоступними, розробляються та оприлюднюються АКО.

АКО надає Регулятору інформацію, необхідну для здійснення ним моніторингу впровадження АКО заходів, необхідних для забезпечення доступу заінтересованих сторін до даних комерційного обліку.

9.1.3. Споживачі мають право безоплатно та у зручний для них спосіб отримувати раніше сформовані власні дані комерційного обліку електричної енергії, а також інформацію, необхідну для перевірки власних рахунків.

Споживачі мають право передавати дані про власне споживання та відповідні основні дані іншим особам відповідно до законодавства про захист персональних даних.

Доступ споживача до раніше сформованих власних даних комерційного обліку та їх передача іншім особам не можуть бути обмежені або обумовлені оплатою послуг з доступу до таких даних.

9.1.4. Документ з даними на ринку електричної енергії може надсилатися кілька разів. Кожна передача ідентифікується шляхом нумерації версії документа, що починається з одиниці і збільшується послідовно на одиницю. Версія документа використовується для ідентифікації конкретної версії часового ряду. Номер першої версії документа, зазвичай, має бути «1». Номер версії документа повинен бути збільшений при кожній повторній передачі документа, який містить зміни до попередньої версії.

9.1.5. Приймаюча система повинна забезпечити визначення версії документа. Номер версії для наступного переданого документа має бути вищим за номер версії попередньо отриманого документа.

9.1.6. Усі посилання на час у документах, які містять дані комерційного обліку, мають бути з прив’язкою до Національної шкали часу України UTC (UA) у форматі YYYY-MM-DDThh:mm:ssTZD (відповідно до ISO 8601), де:

YYYY – чотири цифри року;

MM – дві цифри місяця (01 – січень тощо);

DD – дві цифри дня місяця (від 01 до 31);

hh – дві цифри години (з 00 до 23) (AM/PM не допускається);

mm – дві цифри хвилини (від 00 до 59);

ss – дві цифри секунди (від 00 до 59);

s – одна або більше цифр, що представляють десяткову частку секунди;

TZD – позначка часового поясу (Z або +hh:mm або -hh:mm);

Z – позначка часу UTC (Coordinated Universal Time).

9.1.7. Усі посилання на інтервал часу у документах, які містять дані комерційного обліку, мають бути з прив’язкою до Національної шкали часу України UTC (UA) відповідно до ISO 8601 у форматі YYYY-MM-DDThh:mmTZD, але без секунд.

9.1.8. Час, що використовується при відображенні результатів вимірювання та даних комерційного обліку в усіх засобах обліку та інформаційно-телекомунікаційних системах зчитування та обробки даних комерційного обліку, має завжди відповідати точному київському (східноєвропейському) часу.

9.1.9. Під час відображення даних комерційного обліку в інформаційно-телекомунікаційних системах зчитування та обробки даних ураховуються зміни тривалості календарної доби внаслідок переходу на літній або зимовий час.

9.1.10. Операції з відображення даних комерційного обліку не повинні призводити до будь-яких змін первинних результатів вимірювань та оброблених даних комерційного обліку, а також позначок часу, які зберігаються в електронних базах даних.

9.1.11. Механізм обміну даними повинен сприяти безперервному та безпечному функціонуванню ринку електричної енергії, забезпечувати функціональну та технічну сумісність систем, засобів та програмного забезпечення, що використовуються для комерційного обліку електричної енергії та обміну даними комерційного обліку.

Інформаційні системи та інтерфейси обміну даними повинні забезпечувати можливість використання стандартизованих форматів даних, протоколів та інших засобів інформаційної взаємодії відповідно до вимог цього Кодексу та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

9.1.12. АКО забезпечує реалізацію машинно-машинних інтерфейсів з автоматизованими системами учасників ринку для організації обміну інформацією щодо:

1) створення ТКО;

2) зміни налаштувань ТКО;

3) зміни електропостачальника та СВБ;

4) зміни (переміщення) споживача;

5) відключення СПМ у ТКО;

6) ліквідації ТКО;

7) завантаження результатів вимірювання та валідованих даних комерційного обліку;

8) отримання сертифікованих та остаточних даних комерційного обліку;

9) оскарження даних комерційного обліку та врегулювання суперечок;

10) формування балансів електричної енергії в окремих торгових зонах ринку електричної енергії;

11) отримання заінтересованими сторонами, зокрема споживачем, даних комерційного обліку електричної енергії та основних даних відповідно до наданих їм прав доступу.

9.1.13. АКО повинен надавати уповноваженим сторонам можливість відповідно до їх прав, визначених цим Кодексом та законодавством доступ до:

1) даних комерційного обліку електричної енергії;

2) перегляду та завантаження даних комерційного обліку електричної енергії у форматах, визначених АКО відповідно до цього Кодексу;

3) перегляду інформації про статус та якість даних комерційного обліку;

4) перегляду інформації про історію формування, зміни та коригування даних комерційного обліку;

5) надання іншим особам доступу до даних комерційного обліку електричної енергії у випадках та в порядку, передбачених цим Кодексом;

6) перегляду статистичних та агрегованих даних комерційного обліку електричної енергії за визначені користувачем системи періоди;

7) отримання інформації та повідомлень, пов’язаних із функціонуванням комерційного обліку та доступом до даних.

Портал Датахаб повинен забезпечувати ідентифікацію та автентифікацію користувачів системи, розмежування прав доступу до даних, захист інформації та реєстрацію операцій, пов’язаних із доступом до даних, відповідно до вимог законодавства та цього Кодексу.

Доступ користувача системи до даних комерційного обліку електричної енергії, право на отримання яких він має відповідно до законодавства, цього Кодексу та наданих йому прав доступу, через портал Датахаб здійснюється безоплатно.

9.1.14. Для цілей розрахунків використовуються дані в такій пріоритетності (від вищого до нижчого пріоритету):

1) дійсні або оброблені результати вимірювання, що зчитані з основного лічильника, який відповідає вимогам цього Кодексу, за допомогою автоматизованої системи ППКО або електронного локального зчитування лічильника. Дані позначаються як «дійсні – відповідні – основні»;

2) дійсні або оброблені результати вимірювання, що зчитані з дублюючого лічильника, який відповідає вимогам цього Кодексу, за допомогою автоматизованої системи ППКО або електронного локального зчитування лічильника. Дані позначаються як «дійсні – відповідні – дублюючі»;

3) дійсні або оброблені результати вимірювання, що зчитані з верифікаційного лічильника, який відповідає вимогам цього Кодексу, за допомогою автоматизованої системи ППКО або електронного локального зчитування лічильника. Дані позначаються як «дійсні – відповідні – верифікаційні»;

4) дійсні або оброблені результати вимірювання, що зчитані з основного лічильника, який не відповідає вимогам цього Кодексу, за допомогою автоматизованої системи ППКО або електронного локального зчитування лічильника. Дані позначаються як «дійсні – невідповідні – основні»;

5) дійсні або оброблені результати вимірювання, що зчитані з дублюючого лічильника, який не відповідає вимогам цього Кодексу, за допомогою автоматизованої системи ППКО або електронного локального зчитування лічильника. Дані позначаються як «дійсні – невідповідні – дублюючі»;

6) дійсні або оброблені результати вимірювання, що зчитані з верифікаційного лічильника, який не відповідає вимогам цього Кодексу, за допомогою автоматизованої системи ППКО або електронного локального

зчитування лічильника. Дані позначаються як «дійсні – невідповідні – верифікаційні»;

7) дійсні або оброблені результати вимірювання, що зчитані з лічильника, який відповідає вимогам цього Кодексу, шляхом візуального локального зчитування показів лічильника. Дані позначаються як «дійсні – відповідні – візуальні»;

8) дійсні або оброблені результати вимірювання, що зчитані з лічильника, який не відповідає вимогам цього Кодексу, шляхом візуального локального зчитування показів лічильника. Дані позначаються як «дійсні – невідповідні – візуальні»;

9) розраховані/замінені дані позначаються як «оціночні».

9.1.15. Конфліктні питання, пов’язані з даними, на отримання яких кожен учасник ринку має право, та/або процеси, пов’язані з обміном даними, вирішуються відповідно до процедур врегулювання суперечок.»;

2) пункт 9.11.3 глави 9.11 викласти в такій редакції:

«9.11.3. Профілювання даних комерційного обліку виконується із застосуванням графіків електричного навантаження відповідних областей/площадок комерційного обліку та/або профілів даних, визначених відповідно до Порядку оцінки та профілювання даних комерційного обліку, зокрема типових графіків (профілів) навантаження для певних категорій споживачів, сформованих АКО відповідно до цього Кодексу з урахуванням пропозицій та даних, наданих операторами систем розподілу.»;

3) пункт 9.14.3 глави 9.14 викласти в такій редакції:

«9.14.3. Учасники ринку та АР використовують для розрахунків та інших комерційних цілей сертифіковані дані комерційного обліку. У разі їх відсутності допускається використання для розрахунків та інших комерційних цілей валідованих даних комерційного обліку.».

7. Пункт 11.1.4 глави 11.1 розділу XI викласти у такій редакції:

«11.1.4. Вартість послуг адміністратора комерційного обліку затверджується Регулятором та включається як окрема складова до тарифу на послуги з передачі електричної енергії.».

8. У розділі XII:

1) у главі 12.1:

пункт 12.1.13 доповнити знаками та словами «, зокрема про стан впровадження інтелектуальних лічильників та інтелектуальних систем обліку, у тому числі кількість та частку ТКО, на яких установлені інтелектуальні

лічильники, та інформацію про відповідність установлених інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії вимогам цього Кодексу.»;

пункт 12.1.16 викласти в такій редакції:

«12.1.16. АКО та оператори системи надають Регулятору інформацію, необхідну для здійснення ним контролю та моніторингу стану впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії, у тому числі інформацію про виконання затвердженого графіка їх впровадження, кількість встановлених інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії, їх відповідність вимогам цього Кодексу, а також про виявлені випадки невиконання встановлених вимог.»;

2) главу 12.2 викласти в такій редакції:

«12.2. Впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії

12.2.1. Впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії здійснюється з метою сприяння активній участі споживачів, а також інших учасників ринку, у роботі ринку електричної енергії, підвищення енергоефективності, розвитку механізмів реагування попиту та надання інших послуг на ринку електричної енергії, забезпечення споживачів та інших учасників ринку достовірною інформацією про фактичні обсяги та час перетікання електричної енергії, зокрема її споживання, забезпечення можливості управління енергоспоживанням, підвищення ефективності функціонування електричних мереж, а також забезпечення учасників ринку необхідними даними комерційного обліку.

12.2.2. Впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії здійснюється оператором системи передачі, операторами систем розподілу та іншими сторонами, визначеними цим Кодексом як відповідальні за ТКО, відповідно до затвердженого графіка впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії.

12.2.3. Інтелектуальні лічильники та системи обліку, що встановлюються або модернізуються відповідно до затвердженого графіка, повинні відповідати мінімальним функціональним та технічним вимогам, установленим цим Кодексом, зокрема вимогам щодо сумісності, безпеки та здатності забезпечувати надання результатів вимірювання електричної енергії для систем управління енергоспоживанням у режимі, наближеному до реального часу.

12.2.4. Кожний споживач має право за власним зверненням на встановлення або модернізацію інтелектуального лічильника, що відповідає вимогам цього Кодексу, є сумісним із системами управління енергоспоживанням споживача та забезпечує можливість обміну з ними даними у режимі, наближеному до реального часу.

Споживачу не може бути відмовлено у встановленні інтелектуальних лічильників за його ініціативою та за його рахунок, а також у доступі до інформації про власне споживання.

12.2.5. Якщо споживач бажає встановити або модернізувати інтелектуальний лічильник поза затвердженим графіком впровадження, таке встановлення або модернізація здійснюється на загальних підставах відповідно до вимог цього Кодексу.

У цьому разі під час установлення або модернізації вузлів обліку з інтелектуальними лічильниками або зміни ППКО для забезпечення інформаційної взаємодії, крім встановлення інтелектуального лічильника в технічних рекомендаціях на встановлення або модернізацію такого лічильника або договорі з ППКО при необхідності, може передбачатися встановлення додаткового обладнання, що забезпечує двосторонній обмін даними між інтелектуальним лічильником та інтелектуальною системою обліку ППКО, іншими інформаційно-телекомунікаційними системами, що використовуються для комерційного обліку електричної енергії, та системами управління енергоспоживанням споживача.

12.2.6. У разі звернення споживача щодо встановлення або модернізації інтелектуального лічильника ППКО, який виконує функції ОЗКО, ОЗД, ОДКО одночасно, зобов'язаний надати споживачу пропозицію, що відповідає вимогам цього Кодексу та містить чіткий опис:

1) функцій інтелектуального лічильника;

2) технічної сумісності інтелектуального лічильника;

3) необхідності встановлення додаткового обладнання для забезпечення інформаційної взаємодії та його функціонального призначення;

4) переваг для споживача, які реально можуть бути досягнуті після встановлення або модернізації інтелектуального лічильника;

5) можливостей дистанційного отримання та перегляду даних комерційного обліку;

6) можливостей використання даних для реагування попиту та надання інших послуг;

7) порядку збору, обробки, зберігання та передачі даних комерційного обліку;

8) прав споживача щодо доступу до власних даних та їх передачі іншим особам;

9) усіх витрат, які має покривати споживач.

Інформація про витрати на встановлення або модернізацію інтелектуальних лічильників, які має покривати споживач, повинна бути чіткою, повною, зрозумілою та доступною до прийняття споживачем рішення про замовлення відповідної послуги.

Встановлення або модернізація вузла обліку із забезпеченням його оснащення інтелектуальним лічильником здійснюється у строк, визначений цим Кодексом.

12.2.7. Встановлення та модернізація вузлів обліку інтелектуальних лічильників та інтелектуальних систем обліку електричної енергії, а також участь споживачів у покритті відповідних витрат, пов'язаних із впровадженням інтелектуальних лічильників та систем обліку, здійснюється на засадах прозорості та недискримінаційності з урахуванням довгострокових переваг від їх упровадження.».

_____